

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

НЭГЭДЭХИ НЮУРТА:

ССР СОЮЗАЙ ЗЭБСЭГТЭ ХҮСЭНҮҮДЭЙ МИНИСТРЫН ЗАХИРАЛТА.

СССР-эй Улан-Сэрэгэй Флодой Үдэрэй хүндэлэлдэ. Московско Советэй баярай заседани. Михаил Мылзеновай ажалай дүршэл.

ХОЕРДОХИ НЮУРТА:

В. Лужаев.—Манай агууежа Эхэ орон. США-гэй ба Великобританиин нотонуудта Советскэ Правительствын харюу. КУЛЬТУРНА ТЕМЭДЭ.

ГУРБАДАХИ НЮУРТА:

БҮХЬ САБШАЛАНГАА ТОХОМОЙШЬЕ ШЭНЭЭН ГАЗАР ҮЛЭНГҮЙ САБШАЖА АБАХА. Ж. Жамбуев.—Ольтирог дээрэ. А. Давыдов.—Хүдөөгэй ногоонуудай үрнэ суглуулгыг эмхидхэхэ. А. Желтый.—Силос яажа дарахаб. Сэлэгийнхид, гэгдэлээ усадхагты!

ДҮРБЭДЭХИ НЮУРТА:

Жамсо Тумунов.—Нойрһоо һэрһэн тала. Д. Улымжиев.—«Большевик» колхозой байдалһаа. Г. Ваньян.—Гэгдэнэй үбшэнөө хүүгэдэе һэргылдэ. СПОРТ.

ССР Союзай Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй Министрын ЗАХИРАЛТА

1949 оной июлин 24

№ 71

г. Москва

Нүхэд солдадууд болон матросууд, сержантууд болон старшинууд!
Нүхэд офицернууд, генералууд болон адмиралууд!

Мүнөөдөр советскэ арад, тэрэнэй Зэбсэгтэ Хүсэнүүд ССР Союзай Улан-Сэрэгэй Флодой Үдэрэе һайндэрлэжэ байна, советскэ сэрэгэй морягуудай болон судно-бүтээгшэдэй өһөдүнгөө урда манай вождь болон багша нүхэр СТАЛИНААР табигдаһан зорилгонууды дүүргэлдэ туйлаһан амжалтануудыень тэмдэглэнэ.

Таанары һайндэрөөр—Улан-Сэрэгэй Флодой Үдэрөөр мэндэ хүргэн амаршаллаб.

Советскэ улан-сэрэгэй хүсэнүүдэй бүхы личнэ составта болон судно-бүтээгшын промышленностин хүдэлмэрилэгшэдтэ манай агууежа Эхэ ороной улан-сэрэгэй хүсэ шадалы саашадаа бэхжүүлгэ хэрэгтэнэ шэнэ амжалтанууды хүсэнэб.

СССР-эй Улан-Сэрэгэй Флодой Үдэрэе

рые тэмдэглэн ЗАХИРХАМНИ ХАДАА:

Мүнөөдөр, июлин 24-дэ, Ленинградта, Кронштадта, Таллинда, Балтийскда, Севастопольдо, Одессэдэ, Мурманскда, Ваенгда, Архангельскда, Владивостогто, Порт-Артурта, Советскэ Гаваньда, Петропавловск-на-Камчаткада, Бакуда, Хабаровскда, Измаилда, Пинскдэ 20 артиллерийскэ буудалгаар сэрэгэй корабльнуудай салют хэхэ.

Советскэ Улан-Сэрэгэй флот мандаха болтогой!

Советскэ Союзай Зэбсэгтэ Хүсэнүүд мандаха болтогой!

Манай советскэ Эхэ орон мандаха болтогой!

Алдарт Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевикуудэй) Парти мандаха болтогой!

Манай вождь болон багша агууежа Сталин мандаха болтогой!

СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй Министр Советскэ Союзай Маршал А. ВАСИЛЕВСКИЙ.

Михаил Мылзеновай ажалай дүршэл

Нара орожо байха үедэ һөөг бургаананай эбэртэ хон хон байса хажуур сохихо абая дуулдана. Энэ хадаа Түнхэнэй аймагай Ворошиловый нэрэмжэтэ колхозой луговод, үбгэжөөл Базар Тулаев гэгшэ алдарт хажууршан Михаил Мылзеновай Үдэшын ажалда бэлдхэл хэжэ байна. Михаил залуухан хүбүүн, физкультурда дуратай туладаа өлдөө спортивна наадануудта хабаадажа, гар хүлэйнгөө булшангууды монсойштор хатуужуулан, хараха яазада шамбай хүн.

— Ажалда оролдосотой, ханаһан бодоһоноо заад һаа бүтээжэ шададаг нимэ нүхэр юм, — гэжэ тэрэ колхозой залуушуул хөөрөлдөг юм.

Үбшэ хурялгада гарахадаа, Михаил Мылзенов үдөр бүридэ 0,60 гектар үбшэ сэлбша даалгабартай байһан аад, тэрэнэй 3 дахин үлүүлэн дүүргэхэб гэгшэн уялга абаа һэн. Тинн, энэ нүхэрнэй нормоёо 3 дахин башы, харин 4 дахин үлүүлэн дүүргэжэ, гар хажуураар 2,55 гектар үбшэ сабшан республиканска рекорд тогтоожо ба гар хажуураар дүүргэжэ үүсхэн юм.

Энэ залуу хажууршын ажалтай дүй дүршэл нимэ: үглөөгүүр үр сайха үедэ ажалда гаража, шүүдэртэй, һаруон сагта үбшэ сэлбшад юм. Тинн, Үдэшын халуун нэрэнда хоёр час тухай амардаг. Тингээд, үдэшын һэрюунда, һүнн орой болотор сабшад байна. Хажуураа өртөө тааруулжа эшэлдэ, барюулын һайнаар зөхилдүүлдэг. Энэ нүхэрнэй сабшлын мур аяар 2,5 метр үргэнэтэй, нэгэ далайсаар 0,50 сантиметр эдоульжэ сабшад юм. Энэ хадаа хоёр хажууртай, тинн, нэгэ хажуураара сабшажа ябахадань, нүгөө хажуурын бэлдхэжэ байдаг.

Мүн тэрэнэй мурсын хүдэлмэрилдэг залуу комсомолецууд Шарханов, Тонтоев гэгшэд өһөдүнгөө үеын нүхэрөө түрүүшын үедэ гэгдэжэ яһан аад, тэрэнэй дүй дүршэлы халан абажа мүнөө үдэр бүрх 2—2 гектар хүртэр сабшад байна.

Нүхэд гар хажууршад, Михаил Мылзенов шэнгээр ажаллагты!

СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫН ХЭЛБЭРИШЭГҮЙ ХҮГЖЭЛТЭ

1949 оной хоёрдохы кварталда СССР-эй арадай ажыхы һэргэн хөгжөөжэ гүрэнэй түбэй дүрлэгшүүдэй дүнгүүд туйлаа. 1948 оной хоёрдохы кварталта СССР-эй Министруудай Советэй дэргэдэхэ Центральна Статистическэ Управлениин мүнөөдөр хэргэлдэһан мэдээсэлдэ советскэ арад гүнзэгы ехэ патриотическа горлодой мэдэрэлтэйгээр утгаха хэргэлдэ.

Энэ тунхаглаһан дүнгүүд хадаа ажыхын капиталистическэ системда орходо социалистическэ системнэй айхбат ехэ һайн байһан шэнэ гэршэ мүн. «Манай байгуулалта, советскэ байгуулалта хадаа нэгшэ буржуана ороной үлэмж зорижо шадахгүй тинмэ үргэнөөр урлагша дабахша арга боломжонуды манда үгэнэ, — гэжэ нүхэр Сталин бурган.

Ороной гэмтэн хохидондон райнууды һэргэн бодхоох, промышленностин болон хүдөө ажыхын дайнай урда тээхи хэмжээ һэргэн бодхоогд, энэ хэмжээ үргэнөөр үлүүлжэ гэгшэн асарн эхэ зорилгы дайнай һүүдэй табанжэлей түсбэ советскэ хүнүүдэй урда табна. Табанжэлей түсбэй өөр, промышленна продукциин хэмжээн дайнай урда тээхи 1949 оной сасулбал 1950 ондо 48 процент урхаха ёһотой.

Мүнөөдөр советскэ хүнүүд болон промышленностин сүүдхэ бүтэцэ валова продукци гаргалһан дайнай урда тээхи 1949 оной дунда заргын хэмжээ 1949 оной июнь 41 процентээр үлүүлэн туйлаа Центральна Статистическэ Управлениин мэдээсэлдэ харана.

Хоёрдохы кварталдай дүнгүүд долоо миллион советскэ хүнүүдэй өршөмтэй шага ажал харуулдана. Ленин—Сталиной агууежа партиин зоригжуулагша, социалистическэ ороной хүдэлмэрилд болон ажалда дайнай һүүдэй табанжэлей түсбэ болзорһоон урид дүрбэн түлөө үзгөдөггүй ехэ хэмжээтэ, зөхөн байгуулжа зоригч социалистическэ мурсыөө дэлгэжэ.

Энэ жэлэй түрүүшын кварталда түсбэ дүүргэлтэй ябаса дотор энэ нэмэлтэ резервүүд өлрүүдүгдэ байгаа. Энэ хадаа түсбэ даалгабарин ехэдхэ арга боломжы правительство олдоо. Нэгдэхэ кварталдай ехэдхэ дүрбэн түсбэ советскэ промышленность валова продукциин талаар 100,2 процент дүүргэ. Промышленостин талаар түрүүн тогтоогдон хоёрдохы кварталтай түсбэ предприниматуудай үйлдэбэрин хүсэнүүд хэрэглэхэ ябадал һайжааруулжа ба дотоодын ресурснууды хэрэглэхэ талаар правительствон абдан хэмжээнүүдтэй дашарамдуулагдан, тэршэлэн ехэ болгодоно байха юм. ЦСУ-гэй мэдээсэлдэ харуулаһан ёһоор, мүн эншье хэрэглэхэ түсбэ валова про-

дукциин талаар 101 процент дүүргэжэ.

Хоёрдохы квартал соо продукци гаргалһын түрэн темпүүд туйлаа. 1948 оной хоёрдохы кварталтай сасуулжа, промышленна үйлдэбэри 20 процентээр урһан байна. Промышленна продукциин шухала зүйлүүдэ бүтэн гаргалга горьтойгоор ургаа.

Партийна организацинуудай дэмжэжэ ба толгойжо байдаг, ажай-лүдэбэрин хүдэлмэрилд, инженернүүд болон техникүүдэй үргэн эхэ зөхөн байгуулагша үүсхэлын үйлдэбэрин хүсэнүүдэ хэрэглэхэ, ажалдай бүтээсые дэвшүүлгэдэ горьтой амжалтанууды асаара.

Гэхэтэй нэгэн хамта. ЦСУ-гэй мэдээсэл соо тэмдэглэгдэнэй ёһоор, промышленностин хэдэн хайбаринууд бин хүсэнүүдэ дутуу хэрэгленэ.

Энэ жэлэй түрүүшын хахалта үлэмжэ шэнэ түхэлэй машинанууд болон түхэрлэгшүүд, үйлдэбэрин үндэр бүтээсэтэ процессууд арадай ажыханда амжалтатгаар нэбтэрүүлгэдэ. Нүүрһэнэй болон ой модондой промышленностин тоң шухала, үлэмжэ хүшэр хүдэлмэрилдэй участогууд дээрэ, барилгада ба транспорт дээрэ механизациин хэмжээн ургаа.

Социалистическэ индустриин амжалтанууд хадаа хүдөө ажыхын техникческэ зэбсэгжэлгы горьтойгоор дэвшүүлжэ арга олгоо. 1949 оной түрүүшын хахалта хүдөө ажыхы болбол үнэгэрэгшэ жэлэй түрүүшын хахалтайнда орходо тракторнууд болон ашаанай автоматбиинууды нэгэ хахад дахин ехөөр комбайнууды — 74 процент ехээр, тинхэдэ самоходно комбайнууды — хоёр дахин шахуу ехээр абаа. Хуряларын бүхы бусад машинануудай парк горьтойгоор ургаа. Хүдөө ажыхын техникческэ зэбсэгжэлгын урталта хадаа социалистическэ газартааралгай культурые үшөө дээрэ үргэхэ арга боломжо бин боллоо. Байгша оной түрүүшын хахалта машинно-тракторна станцинууд колхозуудта үнэгэрэгшэ жэлэй нэгдэхэ хахалтайнда орходо, 16 миллион гектар үлүү хүдөө ажыхын хүдэлмэринүүдэ өхлөн байна. Хабарай хахалгын гурбанай хоёр хуби шахуун, парнуудай дүрбэнэй гурбан хуби шахуун предпруджигнуудтай плугуудаар хахалдаа.

Колхозууд, совхозууд болон үмсын ажахынуудта 1949 оной тарилгын талмайнууд, уридшалан абтаһан мэдэжүүдэй ёһоор, үнэгэрэгшэ жэлэйхитэй сасуулбал 6 миллион шахуу гектараар ехэ болон байна. Үлэмжэ үнэтэй культура болохы хабарай шэннэсын тарилга 1,6 миллион гектараар ехэ боллоо.

Украинада, Кубаньда, Хойто Кавказдай бусад районуудта ехэнхэ дээрһэнэй һайн ургаса ургуулагдаа. Ороной центральна болон баруун районуудта тарянайн ургаса һайн. Энэ нөдөндө жэлэйхитэй ехэ ургаса абтахаар хүдөөгдэнэ. Нөдөндө ган пасуурта хохидон, Поволжьеын районуудта мүнөө намартай тарянайн һайн ургаса абтаа. Энэ хэдэ хабарай культуранууд хангалттай байна. Уралда, Сибирьтэ, ороной зүүн ба хойто бусад районуудта тарилгын ургаса һайн. Ургасын түргэнөөр, гэгшэ түгшөөр хуряаха, таряа тушаалгын гүрэнэй түсбэе жэжээтэй һайнаар дүүргэжэ, советскэ ороной эдөө хоёртой болон түүхэй эдэй ресурснууды арибдиха гэгшэ социалистическэ газартааралгай дайшалхы зорилго мүн.

СССР-эй Европийскэ хубинн тала газарай болон модото талын районуудай колхозууд, совхозууд болон лесхозууд байгаалие шэнэхэдэ сталинска түсбэ дүүргэлдэ горьтой амжалтанууды туйлаа. Колхозуудта нитын малай тоо толгой ургаа. СССР-эй совхозуудай Министрестын совхозуудта ашаг шэмэтэ малай тоо толгой олошооро.

Түрүүшын хахад жэлдэ ед бараанай эрьсэ үшөө ехээр ургаа, ажалладай материална жаргалта байдал һайжараа. Ороной арадай ажыхы үйлдэбэрин шэнэ кадрнууды абаа, тэдэнэй дунда хэдэн зуун мянган залуу хүдэлмэрилд болон мэрэгжэлтэд бин.

Манай промышленностин шаһнарай показателнуудай һайжарһан ябадал хадаа социалистическэ экономикын 1949 оной хоёрдохы кварталтай амжалтанууд тухай гэршэлэнэ. Энэ хадаа мүнгэ зөөрин эрьсэе түргэдхэлгэ дотор, өөрын үнэе түсбөөгө гадуур доошолуулан яабадала, ажалдай бүтээсые урталта дотор, технико-экономическэ показателнуудай ба продукциин шаһнарай һайжарһан ябадал дотор харагдана.

Хоёрдохы кварталдай дүнгүүд хадаа арадай ажыхы хүгжөөлгэдэ, ажалладай ажабайдалы һайжаруулжа манай ороной туйлаһан ехэхан амжалтануудай эли тодо гэршэ мүн боллоо. Зүгөөр советскэ хүнүүд туйлаһан дээрэ тогтодоггүй юм. Манай ороной хүсэ шадалы саашадаа бэхжүүлжэ, социалистическэ экономикы хэлбэришэжүүгээр хүгжөөжэ тушаа манай урда шэнэ зорилгонууд байна.

1949 оной түсбэе, дайнай һүүдэй табанжэлы бүхы дээрэ болзорһоон урид дүүргэхэ, коммунизмын замаар манай дабшалты түргэдхэхэ гэгшэ большевикуудэй партиин хүтэлбэри дотор, агууежа вождь болон багша нүхэр Сталиной уда-ридалга дотор советскэ арадай хэрэг дээрэ бэлдүүлжэ байгаа һайн байха зорилго мүн боллоо. («Правды» июлин 23-най дүрүү бэшгэнэ.)

Улан-Сэрэгэй Флодой Үдэрэе һайндэрлэлгэ

ССР Союзай Улан-Сэрэгэй Флодой Үдэрэе һайндэрлэба. Июлин 24-дэ нартай сэлмэг үдэр байжа, ажалладай сад, парк, Сэлэнгын ольтириг гаража сангалгэдэнь ехэ зохистой байба.

Ногоон ковёр шэнги сээсэглэн байгаа ольтиригто городской 1000 гаран ажаллад, хүүгэд «Валерий Чкалов» гэжэ пародоор гаража сэнгэбэ.

Эндэ хизаары шэнжэлхэ республиканска музей Улан-Сэрэгэй Флодой һайндэртэй дашарамдуулан, гоё һайхан фото выставкэ эмхидхэн байха юм.

Городской культура ба амаралтын паркада нитын сэнгалгэ болжо, «Адмирал Нахимов» гэжэ кинофильм харуулагдаа. Паркын библиотекэ соо энэ үдэртэ дашарамдуулагдаһан фото-выставкэ табятай байба.

Кяхтын городской сад плакатууд, лозунгуудаар уралан шэнэ мэглэгдэнхэй байба. Үдэшын эндэ ВЛКСМ-эй айкомой лектор нүхэр Краснов «Комсомол болбол Улан-Сэрэгэй Флодой шеф» гэгшэн темөөр лекци уншаба. Удаань нитын сэнгалгэн болло.

Галуута-Нуурай шахтынхид Улан-Сэрэгэй Флодой Үдэрэе һайнаар тэмдэглэбэ. Шахтэрнууд энэ үдэр нуурайнгаа эрьэ шадар олооро гаража, ГТО-гэй нормо тушааба.

Мүн 15 залуу шахтэрнууд Улан Тугта Амурска флотилиин бэлэг үгэнэн шлюпкөөр тамаража, өөрынгөө мэрэгжэл шадабарине харуулба.

Эрхим һаалишан

Цыренцу Гунгарова малажалда хүдэлмэрилдөөр 16 жэл болобо. Энэ үе соогоо шэнэ түл абаха ба үү һааха түсбөө жэл бүхэндэ дүүргэжэ, Мухаршээрэй аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз соо алдартай болло.

Нүхэр Гунгарова нөдөндө жэлдэ даажа байһан бүхы үнээдэ түрүүлжэ, түлүүдэнь бүрин бүтэһөөр абһан байгаа. Энэ жэлдэ бүри ехэ амжалта туйлаха гэгшэн зорилго урда табилд, тэрэнэ амжалтатайгаар бөлүүлжэ байна. Мүнөө 13 үнэһэнэ 13 тугал абаа. Жэлэй эсэс хүртэтэр өөрынгөө даажа байһан нотагай үнээн бүрһөө 1000 литр һуу хаахын түлөө өршөмтэйгээр тэмсэхэ байна.

Д. Жанаев.

СССР-эй Улан-Сэрэгэй Флодой Үдэрэй хүндэлэлдэ Московско Советэй баярай заседани

Июлин 23-да манай Эхэ ороной столица, Москва бугалаарадай һайндэр — СССР-эй Улан-Сэрэгэй Флодой Үдэрэе утгаба. Томо предприниматуудай цехүүдтэ, гарнизоной частнуудта, эмхи зургаануудта олон хүнэй хабаадалгатай суглаанууд болло.

Үдэшын культура ба амаралтын Горькийн нэрэмжэтэ Центральна паркын Ногоон театр соо Улан-Сэрэгэй Флодой Үдэрэй хүндэлэлдэ столицын партинай, олонитын организацинуудай түлөөлгшээрэй, Советскэ Армиин сэрэгшүүдэй хабаадалгатайгаар ажалладай депутатуудай Московско Советэй баярай заседани болобо. Театр соо столицын 20 мянган ажаллад, Советскэ Армиин болон Улан-Сэрэгэй Флодой сэрэгшүүд дүүрэн сугларлаа. Театрын сценэ туугуудаар болон сасэгүүдээр шамгэлдэнхэй. Таг дундань — агууежа Сталиной ехэ портрет; «Большевикуудай агууежа парти, Ленин—Сталиной парти мандаха болтогой!» гэгшэн үгэнүүд улаан тордон дээрэ яларна. Президиумай стогодо СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй Министрын орлогшо — Советскэ Союзай Маршал В. Д. Соколовский, Адмирал И. С. Юмашев, Артиллерийн Маршал Н. Д. Яковлев, Флодой Адмирал И. С. Исакжов; Артиллерийн Главно Маршал Н. Н. Воронов, Адмиралууд — А. Г. Головкин, Н. М. Харламов;

ВКП(б)-гэй МКГ-гэй секретарьнууд — Н. П. Фирюбин, И. М. Колотыркин, Н. Н. Данилов, ВКП(б)-гэй МКГ-гэй секретарь О. В. Кошлова, судно-бүтээлгын Министр А. А. Горегляд, Далайн Флодой Министр Н. В. Новиков, Гол Муранэй Флодой Министр З. А. Шахов, генерал-полковник Ф. Ф. Кузнецов, вице-адмирал Н. М. Кулаков, инженер вице-адмирал Н. В. Исаченков, Московско Советэй Гүйсэдкомой түрүүлгшын орлогшонор — Н. П. Плотников, И. П. Процеров, И. К. Фролов, В. Ф. Промыслов, Г. А. Голодов болон бусад һуунз.

Баярай заседание МКГ-гэй секретарь нүхэр И. М. Колотыркин нэбэ. Баярай заседаниин хүндэтэ президиумдэ нүхэр И. В. Сталин түрүүтэйгээр ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюро йунгадана. Олон мянган хүнүүд хүд дээрэ боджо, советскэ арадай агууежа вождь болон багша нүхэр Сталиной хүндэлэлдэ нэрэме оваца хана.

Улан-Сэрэгэй Флодой Үдэр тухай элидхэл Улан-Сэрэгэй Хүсэнүүдэй Главнокомандагынын орлогшо, Главноштабтай начальник адмирал А. Г. Головкин хэбэ.

—Улан-Сэрэгэй Флодой Үдэрэе тэмдэглэхэ зуура, советскэ сэрэгэй морягууд инга дуранай ба баясхалангай түрүүшын үгы большевистическэ партида, советскэ арадай агууежа илгаланууды дүсхэжэ, зоригжуулагша нүхэр И. В. Сталинда

хандуула. — гэжэ нүхэр Головкин нэрэме альгаташалга доро хэлэнэ.

Элидхэлэй горьтойхон хубинн Агууежа Октябрьин алдарт үдэрнүүдтэ, гражданска дайнай жэлнүүдтэ мухшэжүүг алаараар бэе суурхуулаһан манай морягуудай революциноно уг заншлануудта зориулагдана.

Ленин—Сталиной партиин хүмүүжүүлэн, сэрэгэй морягууд Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууежа дайнай үедэ Эхэ орондоо хизааргүй үнэн сэхэ байһанаа, нитын баатаршалга, арэлхэг зориг болон сэрэгэй эрхим мэрэгжэл шадабария харуулаа.

Саашан нүхэр Голэвко Улан-Сэрэгэй Хүсэнүүдэе бэхжүүлгэдэ Ленинскэ комсомолой ехэ үүргы тэмдэглэнэ. Досфолодой хүдэлмэри улам ехэ удахсанартай болоно гэгшэ.

Москвгай комсомолецууд болон залуушуулай нэрһээ ВЛКСМ-эй МКГ-гэй секретарь нүхэр Н. С. Киселев сэрэгэй морягууды бөгөөд арадай һайндэрөөр амаршалаа. Нүхэр И. А. Новиков партиин Московско городской комитетай, Московско Советэй, манай Эхэ ороной столицын ажалладай нэрһээ баатар зоригто морягуудта халуун амар мэндэ хүргэнэ.

Баярай заседанида хабаадалгад нүхэр И. В. Сталинда амаршалгы айхбат ехэ дэбжэлтэйгээр баталан абаа.

(ТАСС).

Манай агууехэ Эхэ орон

Нүхэдүүд, энэ номы абажа уншагты!

Политическа литературын Гүрэнэй хэблэл географар, түүхээр болон СССР-эй Конституцияр уншагтын тулада «Манай агууехэ Эхэ орон» гэжэ ном хэблэн гаргаа.

Энэ номой түүрүүшн ноуруудыг ирахада социализмын хүсэн түгэс, гоё найхан орон—дэлхэйн зургаанай нэгэ хуби уншагдадай урда эди тодоор харагдана.

Манай гүрэнхөө ургэн ехэ гүрэн гэжэ дэлхэйн бумбэрсэг дээрэ байхагуй. Советскэ Союз Европнын хахадые, Азинн гурбанай нэгые эвлэнэ. СССР болбол өөрингөө талмайгаар Америкын Холбоото Штатуудта орходоо (Аляскагуйгөөр) гурба дахин шахуу ехэ, Великобритани, Испани, Итали болон Францие бултгыен нэгэдхэд байналда орходоо арбан дүрбэ дахин ехэ байха юм. Советскэ Союзай талмайнь 22 миллион үлүүтэй дүрбэлжэн километр болоно.

1940 ондо СССР-эй арад зоной тоо, 1939—1940 онуудай ургалгыне тоолонгуйгөөр, 193 миллион хүн байгаа.

Орониэ индустриализацилга болбол гороудыг үзэгдөгуй ехээр ургуулаа. 1939 ондо СССР дотор гурба хүн бүринн нэгэнинн городойн болон байха юм. Октябрска революциин урда, тээ манай орон дотор арад зоной миил зургаанай нэгэ хубиэ гороудта ажыхуудал хэн.

Хуушан гороудуудай ургахагуй, үргэдхэтэй, барилгаар баян болохотой хамтэ шэнэ гороуд урган гараа. Сталинска табанжэлүүдэй уеда СССР дотор 364 шэнэ город байгуулагдаа.

Советскэ гүрэнэй хилэ 60 гаран мянган километр угагуй. Тэрэн газарай экваторай угаана нэгэ хахад дахин ехэ байха юм. Манай хилын гурбанай нэгэ шахуун хуурай газар, гурбанай хоёрноо үлүүн далайнууд байха юм. Советскэ Союз арбан хоёр гүрэнүүдтэй хилэ нэгэддэг.

СССР-эй хилэнгүд Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай илалта түтүсөөр дүүрэнэй нүүлээр үргэдхэн байха юм. Советскэ Союзда хабаадха ёһотой байган газарнуудын бусагдаа. Агууехэ Сталинэй хүтэлбарилжэ байдаг советскэ арад баруун тээ, мүн зүүн тээ манай Эхэ ороной түүхэтэ хилэнүүдые бэргэн болхоогоо.

Советскэ Союзай газарын байгалиин барагдашгүй ехэ байлгытэй юм. Советүүдтэй орон дотор олохогуй малламалууд гэжэ байдагуй. Бидээр дэлхэйн бүхэ нүүрнэй запасаудай табанай нага хуби байдагуй. Манайда нефтин угаа ехэ байлгыуд—дэлхэйн нефтин бүхэ запасаудай хахадна үлүүн бии. СССР дотор түмэрэй рудагай запасауд бүхэ дэлхэйн ороноудай хинэ хамта дээрнэ абандна орходоо ехэ байха юм... Тинн өдэ бүгдэ арада хабаатай.

Манай гүрэн олонациональна юм. Советскэ Союз дотор жара шахуу нацанууд, национальнэ бүлгүүд болон үндэһе яһатан бии. Тэрэнхөө гадна манайда хэдэн арбаад багахан үндэһе яһатан бии байха юм.

Номой бүлгүүдтэй нэгэнинн арбан зургаан союзна республиканыудта зориулагданхай. Энэ бүлгынн ади өрхэтэ союзна республиканыудай эгээн түүрүүшнхн, тэдэнэй дунда газарайнга талмайгаар өгээн ехэ, ажыхынга хүсөөр, арад зонойнгоо тоогоор эгээн түүрүүшн болосо РСФСР тухай башлээр өхилнэ. РСФСР дотор СССР-эй арад зоной хахадна олонхын байдаг. Российска федерациин гол арад зонийн болгошо агууехэ ород арад хадаа Советскэ Союзда ородог бүхэ нацанууднаа үлэмжэ ехэн мүн болно. Ород арад манай ороной бүхэ арадуудые өөрыгөө тойруулан ниглээр жагсаагаа. Социалистическа революциин түлөө, социализм байгуулгын түлөө тэмсэлдэ тэдэнэриэ толгойлоо. Ород арад хадаа СССР-эй бусад арадуудай дунда хүтэлбарилгы хүсэн мүн болно.

Советскэ Союзай столица—манай Эхэ ороной зурхэн, шэнэ, советскэ үеын туг баригша, СССР доторхи эгээн ехэ город, манай социалистическа гүрэнэй промышленна ба культурна эгээн томо центр—Москва РСФСР дотор байдаг. Манай ороной хуулинууд Москвада баталгадан абтадаг. Москвада СССР-эй правительство худалмэрилнэ. Эндэ Агууехэ Сталин ажаһуудаг ба худалмэрилдэг. Москва гэжэ бү-

хэ ажалша хүн түрэлтэнэй өтигөл найдабани ба омогорхол мүн. Манай газар дайда элдбэ язын, манай республиканыуд байгаалаараа, ажыхыгаараа, хэлээрээ элдбэ язын байха юм. Гэбшэе эдэ будагдаа нэгдэмэл союзна орон, манай Советскэ Эсэгэ орон болоно. Ажахын ба политическэ таһаршагуй холбоонууд бүхэ советскэ республиканыудые илгэдшагуй, хүсэн түтүс Советскэ Союз болгон холбоно.

Хэтэ заяанһаа эхилдэ социализмын гэрэлтэ үдэрнүүд хүрэтэр манай Эхэ орон ута, алдарт замаар ябаа.

Советскэ арадай урланайн байдал тухай: зүүн славинуудай хүсэн түтүс гүрэн байган Киевскэ гүрэн тухай, Русьда монгол-татарнуудай довтолгон тухай, шведскэ социалистическа обществын экономическа ба политическэ үндэһе нурунүүд тухай, капиталистическэ обществодо орходоо тэрэнэй булоу һайн байган тухай, Советскэ гүрэнэй хүтэлбарилгышэ ба залан ударидагша хүсэн—большевиүүдтэй парти тухай хэлэнэ. Большевиүүдтэй парти хадаа 1947 оной өсөтэ өөрынгөө зэргэдэ 6 миллион 300 мянган хүнтэй байгаа.

Номой удаадахи раздел хадаа Советскэ Союзай Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай түүхэтэ зүрхэ хүдэлжэ хуудалнуудые харуула, манай аралай дайны советскэ патриотизмы, фронтнууд дээрэ, тылдэ советскэ хүнүүдтэй гаргаһан тон ехэ эрэлжэ зоригые, эршмэтэй шанга ажалые болон баатаршалгы харуула. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда Советскэ Союзай илалта туйлаһанай шалтаганууд тухай хэлэгдэнэ. Тэдэ шалтаганууд хадаа социалистическа гүрэнэй үндэһе нуури дотор байха юм. Немецкэ булмтаргашадта эсэргүү тэмсэл дотор советскэ арадай хүтэлбарилгышэ, залан ударидагша хүсэнинн, эмхидхэгшэ центры хадаа агууехэ стратег, полководец нүүр Сталин түрүүтэй большевиүүдтэй парти мүн байгаа.

«Манай агууехэ Эхэ орон» гэжэ ном «Социализмна коммунизмда» гэлэн раделээр дүрэнэ. Нүүр Сталин болбол СССР дотор социализм байгуулгын арга боломжнууд тухай ленинскэ теориэ үндэһэн ба бүхэ талаарн хүгжөөн байха юм. Нүүр Сталин ороноо социалистическээр индустриализацила, хүдөө ажыхы коллективизацила тухай асуудалые зөхөн табиха зуураа, социализм байгуулаха эли тодо замууды заагаа. Социалистическэ байгуулалтын дүй дүршэлы теоретическээр согсолгон үндэһе нуури дээрэ нүүр Сталин болбол хэрбээ капиталистическэ хүрээлэгтэй байгаашы хаан, манай орон дотор коммунизм байгуулжа болохо тухай тобшолол гаргаа. Нүүр Сталин социализмна коммунизмда шэлжэн орохо замы заһан байна.

Манай орон дотор коммунистическэ общество байгуулаха асари ехэ сталинска программын шухалы хубинь хадаа СССР-эй арадай ажыхы хэргэн болхоолгын ба хүгжөөлын табанжэлэй түсбэ болно. Энэ хадаа экономическа талаараа, тайлбарилан хэлбэл, арад зоной дүүшэ бүхэндэ—промышленна продукци үйлдэрилжэ хэмжээгээрээ гол капиталистическа ороноудые хүсэхэ ба урдань гараха гэлэн СССР-эй гол экономическа зорилгы шиндхэлгын замаар урагшаа ехээн алхам мүн болно.

Большевиесткэ партинд, Агууехэ Сталинэй хүтэлбэри дотор советскэ арад ажалай бүтээһе таһалгаргагуй дэшлүүлжэ, шэнэ техникые нэбтэрүүлжэ, манай советскэ байгуулалтын экономическа үндэһе нууриин, оронойнай байлгытэй ба хүсэ шадалай булагын болгошо социалистическэ үмсые бэхжүүлжэ, дайнай нүүлэй табанжалые болзоһоон урид дүүргэхын түлөө хэдэ шэнээн ехэ зоригтойгоор тэмсэнь гэжэ номой хуудаланууд харуула. Номой энэ раздел дотор хэлэн ажалай ёһоор хубаалгын социалистическэ принципые бэлүүлгын, город деревин хоёрой хоорондох, ухаан бодолой ба физическэ ажалай хоорондохы өөргэ илгануудые усалгалгын, ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлгын асуудалууд харуулагдана.

«Манай агууехэ Эхэ орон» гэжэ ном олонхитэй уншагшадта зориулагданхай ба пропагандистнууд болон агитаторнуудта тухаламжа болжо болохо байна. Н. Н. Михайлов, А. М. Панкратова, Б. М. Волин, В. А. Карпинский, А. Л. Сидоров, А. П. Ляпин болон бусад энэ ном зөхөболодо хабаадласан байха юм.

«Манай агууехэ Эхэ орон» гэжэ ном олонхитэй уншагшадта зориулагданхай ба пропагандистнууд болон агитаторнуудта тухаламжа болжо болохо байна. Н. Н. Михайлов, А. М. Панкратова, Б. М. Волин, В. А. Карпинский, А. Л. Сидоров, А. П. Ляпин болон бусад энэ ном зөхөболодо хабаадласан байха юм.

гүрание дайсанай ямаршые довтолгоо сугаруулан сохижо шадха социализмын бата бэхи хэрэм болгоо. Түүрү советскэ культурын гайхалтайгаар сээглэн халбаранине харуулан эли тодо тоонууд ном соо бии.

Манай орон дотор социализмын шиндхэхи илалта, Советскэ Союзай ажабайдалахи асари ехэ хубилалтанууд хадаа 1936 оной декабрийн 5-да бүгдээрэдай баталан абанан, СССР-эй шэнэ Конституци соо эли тодоор харуулагдана. Энэ Конституцие арад зон тэрэниэ зөхөблшын—агууехэ Сталинэй нэрээр—Сталинска гэжэ нэрлэһэн байха юм.

«СССР-эй олонхитэй ба гүрэнэй байгуулалта» гэлэн ехэ раздел хадаа СССР-эй Конституциин удхые тайлбарилна, советскэ социалистическэ обществын экономическа ба политическэ үндэһе нурунүүд тухай, капиталистическэ обществодо орходоо тэрэнэй булоу һайн байган тухай, Советскэ гүрэнэй хүтэлбарилгышэ ба залан ударидагша хүсэн—большевиүүдтэй парти тухай хэлэнэ. Большевиүүдтэй парти хадаа 1947 оной өсөтэ өөрынгөө зэргэдэ 6 миллион 300 мянган хүнтэй байгаа.

Номой удаадахи раздел хадаа Советскэ Союзай Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай түүхэтэ зүрхэ хүдэлжэ хуудалнуудые харуула, манай аралай дайны советскэ патриотизмы, фронтнууд дээрэ, тылдэ советскэ хүнүүдтэй гаргаһан тон ехэ эрэлжэ зоригые, эршмэтэй шанга ажалые болон баатаршалгы харуула. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда Советскэ Союзай илалта туйлаһанай шалтаганууд тухай хэлэгдэнэ. Тэдэ шалтаганууд хадаа социалистическа гүрэнэй үндэһе нуури дотор байха юм. Немецкэ булмтаргашадта эсэргүү тэмсэл дотор советскэ арадай хүтэлбарилгышэ, залан ударидагша хүсэнинн, эмхидхэгшэ центры хадаа агууехэ стратег, полководец нүүр Сталин түрүүтэй большевиүүдтэй парти мүн байгаа.

«Манай агууехэ Эхэ орон» гэжэ ном «Социализмна коммунизмда» гэлэн раделээр дүрэнэ. Нүүр Сталин болбол СССР дотор социализм байгуулгын арга боломжнууд тухай ленинскэ теориэ үндэһэн ба бүхэ талаарн хүгжөөн байха юм. Нүүр Сталин ороноо социалистическээр индустриализацила, хүдөө ажыхы коллективизацила тухай асуудалые зөхөн табиха зуураа, социализм байгуулаха эли тодо замууды заагаа. Социалистическэ байгуулалтын дүй дүршэлы теоретическээр согсолгон үндэһе нуури дээрэ нүүр Сталин болбол хэрбээ капиталистическэ хүрээлэгтэй байгаашы хаан, манай орон дотор коммунизм байгуулжа болохо тухай тобшолол гаргаа. Нүүр Сталин социализмна коммунизмда шэлжэн орохо замы заһан байна.

Манай орон дотор коммунистическэ общество байгуулаха асари ехэ сталинска программын шухалы хубинь хадаа СССР-эй арадай ажыхы хэргэн болхоолгын ба хүгжөөлын табанжэлэй түсбэ болно. Энэ хадаа экономическа талаараа, тайлбарилан хэлбэл, арад зоной дүүшэ бүхэндэ—промышленна продукци үйлдэрилжэ хэмжээгээрээ гол капиталистическа ороноудые хүсэхэ ба урдань гараха гэлэн СССР-эй гол экономическа зорилгы шиндхэлгын замаар урагшаа ехээн алхам мүн болно.

Большевиесткэ партинд, Агууехэ Сталинэй хүтэлбэри дотор советскэ арад ажалай бүтээһе таһалгаргагуй дэшлүүлжэ, шэнэ техникые нэбтэрүүлжэ, манай советскэ байгуулалтын экономическа үндэһе нууриин, оронойнай байлгытэй ба хүсэ шадалай булагын болгошо социалистическэ үмсые бэхжүүлжэ, дайнай нүүлэй табанжалые болзоһоон урид дүүргэхын түлөө хэдэ шэнээн ехэ зоригтойгоор тэмсэнь гэжэ номой хуудаланууд харуула. Номой энэ раздел дотор хэлэн ажалай ёһоор хубаалгын социалистическэ принципые бэлүүлгын, город деревин хоёрой хоорондох, ухаан бодолой ба физическэ ажалай хоорондохы өөргэ илгануудые усалгалгын, ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлгын асуудалууд харуулагдана.

«Манай агууехэ Эхэ орон» гэжэ ном олонхитэй уншагшадта зориулагданхай ба пропагандистнууд болон агитаторнуудта тухаламжа болжо болохо байна. Н. Н. Михайлов, А. М. Панкратова, Б. М. Волин, В. А. Карпинский, А. Л. Сидоров, А. П. Ляпин болон бусад энэ ном зөхөболодо хабаадласан байха юм.

Түүхэнэй аймагай «Улаан Шанай» колхозий хонхой-товариш фермын колхозчин Гарма Машаева үнэгэрэн жэлдэ 80 хонхойго 110 хурьга абаа һан. Мүн энэ жэлдэ бүри һайн амжалта туйлаа. БУРАТ ДЭЭРЭ: Гарма Машаева, О. Березковой фото.

КУЛЬТУРНА ТЕМЭДЭ Ураннайханай самодетельностиин харалга

Гаяхан Улан-Удын түмэрзамайхидай клуб соо Зүүн Сибирин түмэр замай 3-дахы отделениин ураннайханай самодетельностиин харалга болобо. Энэ харалгада Улан-Удын ба Мысовой станциин коллективүүд хабаадлаа.

Улан-Удын түмэрзамайхидай клуб ураннайханай самодетельностиин коллектив олон гоё найхан номернуудые харуулан байна.

«Малиновкада болоһон түрээ», «Хулгайлагданан жаргал» гэжэ жүжгүүдтэй үзэгдэлүүдые, мүн «Сад сээглээ» гэжэ 3 акттай комеди харуулаа. Тэрэнэй хажуугаар Глинка, Чайковский, Римский-Корсаков гэгшэдтэй зөхөблөн дуунуудые дуулаа. Хүүгдэй балетнэ группа «Пастушка» ба «Тарантель» гэжэ танцануудые шадбарилтай бэрхээр наадаа. Тэдэнэй табиган олон номернууд һайн сэгнэлтэ ажаа, Иркутскда болохо Зүүн Сибирин түмэрзамайхидай ураннайханай самодетельностиин харалгада эльгэгдэхэ болобо.

Тэндэ шалгаржа гараһан номернуудын Бүхэсоюзна харалгада табигдаха юм.

Д. Табханов.

Культурна болбосон полевой стан

Сэлэнгын аймагай Загастайн сомоной Сталинэй нэрэмжэтэ колхозной полевой станууд культурнаар түхээрэгдэнхэй. Стануудай гэр байра һайнаар сагаадагдан ба ханаарй уран гоё плакатууд ба картинанууд хадагданхай.

Гадна, столовонууд соонь эриг сээрхэн, уншалгын коматанууд соонь таатай зохиод, шэнэ газетэ ба журналууд, шагар, дам байдаг юм. Үлэшэ үглөөнэй үедэ колхознигууд радно шагнадаг, мүн уншалганууд үнэгэрэгдэлгэ байна.

Стан бүхэндэ телефонууд табигданхай. Колхознигууд худалмэрилжэ һуулдэ культурнаар эмэрхна арга боломжотой болонхой.

Р. Балданов.

АГИТБРИГАДА ЭМХИДХЭБЭ

Байкало-Сэлэнгын гол мурэнэй пароходстын худалмэрилгышэдтэй профсоюзай районно комитедтэй үүсхэлээр тусгаар агитбригада эмхидхэгдэнэ юм. Агитбригадын составта гол-мурэнэйхидтэй клубай ураннайханай коллективтэй гэшүүд оросоно.

Энэ агитбригадынхид Харауд, Черемушкин, Чикой гэжэ нотагуудта, Татауровска ой модоной участотта, «Куйбышев» гэжэ пароходтой коллективтэ концертуудые харуулан, мүн «Уласкоорондын байдал» гэлэн ба медицинскэ темэнүүдээр лекцинуудые уншанан байна.

Мүнөө тус бригада Сэлэнгын адаг тээшэ мэрдохоор бэлдэхэл хэжэ байна.

Бургуулиин хоёр дахбар байшан

Торинн аймагай центртэ бургуулиин хоёр дахбар байшан баригдажэ байна. Энэ барилгада Дээдэ-Бургалтайн сомоной «Улаан Бургалтай» колхозотэй гэшүүд жэшэтэй һайнаар худалмэрилжэ.

Д. Замбадов.

США-гэй ба Великобританиин нотонуудта Советскэ Правительствын харюу

Эб найрамдалай договорнуудай условинуудые эбдэн хэбэртэйгээр гэмнэжэ энэ оной апрель соо США-гэй, Великобританиин Правительствоууд болгарин, Венгрийн, Румыниин Правительствоуудта нотонуудые эльгэһэн байгаа гэжэ хэблэлдэ мэдээсэгдэн байха юм. Болгарин, Венгрийн, Румыниин Правительствоууд тэдэ гэмнэлгыне ямаршые үндэһэнэй, США-гэй, Великобританиин зүгтөө тэдэ орнуудай довтолгон хэрэгүүдтэ оролсохо гэлэн нэдэлтэ мүн гэжэ тоолоод, буруушаан байха юм.

Майн 31-дэ США-гэй, Великобританиин Правительствоууд, Болгарин, Венгрийн, Румыниин Правительствоуудта шэнэ нотонуудые эльгэһэн байгаа. Эб найрамдалай договорнуудые тайлбарилха тушаа тэдэ ороноудай Правительствоууд болон США-гэй ба Великобританиин Правительствоуудай хоорондо арсалдан гараа гэжэ тус тус соо хэмгэдэн байгаа. Нөгөн хамта США болон Великобританиин хадаа энэ арсалдан тухай асуудалые шиндхэжин зорилгоор СССР-эй, США-гэй, Великобританиин дипломатическа миссинуудтэй толгойлошодой элбэнүүдые Венгридэ, Румынида болон Болгаридэ зарлаха гэлэн дурадхалтайгаар Советскэ Правительствоа ханданан байха юм.

Июниин 11-дэ Советскэ Правительствоо США-гэй болон Великобританиин Правительствоуудта нотонуудые эльгээгэ. Тэдэн соого дипломатическа миссинуудтэй гурбан толгойлогшонотой зүблөө зарлаха үндэһэнэй үгы байһанине зажа, США-гэй, Великобританиин Правительствоууд хадаа дотоодын политикада хабалта хэвхэн зорилгоор Болгарин, Венгрийн болон Румыниин дотоодын хэрэгүүдтэ оролсохын тулада эб найрамдалай договорные хэрэглэхэ нэдэлтэ гаргана, эб найрамдалай договорные тайлбарилха тухай асуудалые зориута арсалдан болгохо эрмэлзгэтэй байна гэжэ тоолоһон байха юм.

Тинбэ яабыше, США-гэй Великобританиин Правительствоууд июниин 30-да Советскэ Правительствоа дононуудые эльгээгэ. Тэдэн соогоо гурбан дипломатическа миссинуудтэй зүблөө зарлаха тухай асуудал дахад табиган байха юм. Июлиин 19-дэ Вашингтондохы СССР-эй Посольство США-гэй Правительствоа харюугай ното эльгээгэ. Тэрэн соонь нигэжэ хэлэгдэнэ:

«Энэ оной майн 31-дэ Болгарин, Венгрийн болон Румыниин миссинуудтэ США-гэй Правительствоын эльгэһэн нотонууд соо заагданан асуудалуудые элбэн хэлсэхын тулада дипломатическа миссинуудтэй гурбан толгойлогшонотой зүблөө зарлаха тухай асуудал дахад табиган Гүрэнэй Секретарин 1949 оной

июниин 30-най нототой дашарлан, СССР Союзай Посольство, Советскэ Правительствоын даалгариар удаадахи зүйлые мэдээсэ Советскэ Правительствоо болон Гүрэнэй Секретарин дээрэ заһан ното соо хэлэгдэхэ һангинуудтай элбэжэ шадхагуй бол Түсхалбал, фашистска болон сад тимэ организацинуудай толгоһоо демократие хамгаа зорилгоор, гүрэнэй дотоодын бэринн гуримтайгаар Болгарин болон Румыниин Правительствоуудай үнэгэрэжэ бэрхэмжэ-ябуулганууд хадаа Баларитэй хэдгэһэн эб найрамдалай говорой 36-дахы статьягаар, Баларитэй хэдгэһэн эб найрамдалай говорой 40-дахы статьягаар бол Румыниитэй хэдгэһэн эб найрамдалай догворотой 38-дахы статьягаар хадаа асуудалуудта баадуулжа болохо байһан хэбгээр США-гэй Гүрэнэй Секретарин баталһантай зүбшэжэ болохо болгарска, венгерскэ болон болгарска Правительствоууд хэмжэ-ябуулганууд эб найрамдалай договорнуудые эбдэн хэбэжэ байханаа байтагуй, хари гурсагдаша эб найрамдалай говоринуудай тэдэ статьягаар хараалагданан зорилго табиган Советскэ Правительствоын энэ июниин 11-нэй ното соо заагдана. Тэдэ статьягаар хадаа шистска тухэй организацинууд тараха тушаа хэмжэ-ябуулгана, арадуудай демократическэ хэмжидтэ харша тимэ түрэлтэ үгэлэ нсацинуудтэй бии байха ба шуудаа ажа ажал-ябуулжа абадал гаржа, гүй гэжэ Болгарин, Венгрийн, Румыниин Правительствоуудые өрбө гэлэнэ. Тинмэ болохоолоор, ара мадануудые хаража үзэхын туглын тогтодогшоо процедуратай таадуулан хаража үзэгдэхэ ёһотой эб найрамдалай договорнууд Болгарин, Венгрийн Румыниин дэлхэйн хэбэртэйгээр хэлэгдэн анхы баримтанууд хадаа зориутан болон ба дурсагдаша найрамдалай договорнуудтай спинуудай бодото удхые хазагайруу.

Тэрэнэй хамта СССР-эй посольство болбол Гүрэнэй Секретарин дурсагдаша ното хадаа Гүрэнэй Секретарин уялган Дүрэгшын 1949 оной майн 31-нотодол адли, заагданан зүблөө зарлахын тулада ямар шэнэ баримтагуй байна гэжэ дэглэхэ шухала гэжэ тоолоно.

Эндэ заагданан дээрэһэн, Советскэ Правительствоо болбол өмбө позицияне хаража үзэхэ өмбө үндэһе олоногуй. СССР-эй Посольство 1949 оной июниин 11-нэй соо тус позиция тухай мэдээлэн хэн байгаа.

Нагэн хамта мүн тинмэ Лондондохы СССР-эй посольство дамжуулагдан, Великобританиин Правительствоа эльгээгдэнэ (ТАС).

Мал үсхэбэрлэхэ түсэбөө дүүргээ

Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз Хэжэнгын аймагай томнууд колхозуудай нэгэнинн юм. Энэ колхоз адуу мал үсхэбэрлэхэ гүрэнэй түсэбөө жэл бүхэндэ үлүүн дүүргээг байна. Нёдондо түсэбөө бүхэ түрэлэй малаар үлүүн дүүргэһэн байха юм.

Энэ жэлдэ колхозно ба совхозно нитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлтэй түсэб тухай парти, правительствон тогтоолые андахы колхознигууд халуунаар утгаша шэнэ уялгануудые абаа һэн. Мүнөө тэдэнэр уялгана амжалтатайгаар дүүргээ байна.

Колхозотой туруу малша-наалишад С. Ринчинова, Г. Гармажапова, С. Цыбков гэгшэд харуулжа байһан 20—20 үнэдхэ 20—20 тугал абажа, тугалуудын таргануудаар туглүүлжэ байна. Мүн өдэ нүүхэд

„Б. М. Улан“ газетэдэ бэшэһэнэй нүүлээр хэмжээ абтагдана.

63 экзemplар газетэ нэмэжэ захигдаба

Бичурын аймагай Заганай ба Бодонгуудай сомоной колхозуудта газетэ ба журналуудай муугаар тараагдажа байһанине шүүмжэлһэн «Газетэ тараалгы хушээрилгэ» гэлэн гаршагтай статья манай газетын энэ оной мартын 1-нэй номерто толилогдоо һэн.

Заганай ба Бодонгуудай сомоной колхозуудта ВКП(б)-гэй ажкомой пропаганда ба агитациин талһаһаа харюусалгата хүн ошожо, газетэ тараалгада туһаламжа үзэгдэ. Нигэжэ туруушын хахад лэйхидэ орходоо 63 экзemplар газетэ үлүү захигдаба, ага гэжэ «Союзпечатиин отделендэ» парадэ бүхы лимидэ дүүргэһэн даалгари үгтэбэ,—гэжэ ВКП(б)-гэй Бичурын ажкомой пропаганда ба агитациин талһаһаа даагыгаар аймагай В. Богданов манай редакциин дэсэбэ.

Врач Горбушинада выговор соноскогдобо

Суулгын амбулаториэ даагша врач Горбушинагай худалмэрилдэ байһан дутуу дунданууд тухай хэлэлхэн бэшгэ манай редакцида ерһон юм. Тэндэ хэлэгдэн баримтануудые шадгахын тула тэрэ бэшгэ БМАССР-эй элүүрые хамгаалха Министерстводэ эльгэгдэн байгаа.

1) «Манай агууехэ Эхэ орон» Политическа литературын Гүрэнэй хэблэл, 1949 он, июль 563, сэн 13 тухэриг.

Минин амжалтанууд

Би 1947 ондоо спортыг хонирхож...

Мэргэжлээ гаргах байганаг найдуулнаб. Р. М. Чернышенко, «Ажалай резервнүүдэй» обшествын гэгшүүн.

Хэжэнгын аймагта колхозуудыг радиотой болгохо ябадал ехэ була

1949 ондоо ВКП(б)-гэй Обкомой Ш-дахы пленум республикын бүх...

сэтэй радиоузел анханда бүхы техникэсэ...

„БОЛЬШЕВИК“ КОЛХОЗОЙ БАЙДАЛНАА

Аймагтай центриэ 15-20 километр газарта...

Тэрэ сагта, энэ колхозоо хаягтоод байхадаа...

Унэхөөр энэ колхозоо мүнөө танигдашагуй ондоо болонхой...

Мүнөө үедэ «Большевик» колхозоо хэдэн мянган малтай...

Нүүдэй жэлнүүдтэ колхозоо культурна болосон болгохо талаар...

Гадна, колхозой центриэ радиоузел, телефонид коммутатор...

Колхозой центриэ нэгэ жэгдээр улцигтээн шэнэ шэнэ гөрнүүд...

Энэ колхозой гол ажалын малажал юм. Тэрэ таридатгы газарнууд багал ехэ.

Колхозоо ба совхозоо нийтын ашаг шэмэтэ малажалыс хүгжөөх...

Хүндэтэй, харюусалгатай зорилгоо амжалтатайгаар бөлүүлхын түлөө...

Түсэбэй ёһоор, 1951 ондоо 1950 толгой өөртэ боло малтай...

Хүндэтэй, харюусалгатай зорилгоо амжалтатайгаар бөлүүлхын түлөө...

Түсэбэй ёһоор, 1951 ондоо 1950 толгой өөртэ боло малтай...

Хүндэтэй, харюусалгатай зорилгоо амжалтатайгаар бөлүүлхын түлөө...

Түсэбэй ёһоор, 1951 ондоо 1950 толгой өөртэ боло малтай...

Хүндэтэй, харюусалгатай зорилгоо амжалтатайгаар бөлүүлхын түлөө...

Түсэбэй ёһоор, 1951 ондоо 1950 толгой өөртэ боло малтай...

абаад, түлүүдшөө тобир гарганаар түлүүдшөө...

Иймэ амжалтануудыг тулжаж, гурбан жэлэй түсэбые дүүргэхын түлөө...

Энээнэй ашаар мүнөө тус колхозоо 1385 толгой үхэртэй, 3800 хони ямаатай...

Энээнэй ашаар мүнөө тус колхозоо 1385 толгой үхэртэй, 3800 хони ямаатай...

Энээнэй ашаар мүнөө тус колхозоо 1385 толгой үхэртэй, 3800 хони ямаатай...

Энээнэй ашаар мүнөө тус колхозоо 1385 толгой үхэртэй, 3800 хони ямаатай...

Энээнэй ашаар мүнөө тус колхозоо 1385 толгой үхэртэй, 3800 хони ямаатай...

Энээнэй ашаар мүнөө тус колхозоо 1385 толгой үхэртэй, 3800 хони ямаатай...

Энээнэй ашаар мүнөө тус колхозоо 1385 толгой үхэртэй, 3800 хони ямаатай...

Энээнэй ашаар мүнөө тус колхозоо 1385 толгой үхэртэй, 3800 хони ямаатай...

Энээнэй ашаар мүнөө тус колхозоо 1385 толгой үхэртэй, 3800 хони ямаатай...

Энээнэй ашаар мүнөө тус колхозоо 1385 толгой үхэртэй, 3800 хони ямаатай...

Энээнэй ашаар мүнөө тус колхозоо 1385 толгой үхэртэй, 3800 хони ямаатай...

Энээнэй ашаар мүнөө тус колхозоо 1385 толгой үхэртэй, 3800 хони ямаатай...

Энээнэй ашаар мүнөө тус колхозоо 1385 толгой үхэртэй, 3800 хони ямаатай...

Гэдэнэй үбшэнөө хүүгэдые нэргылээ

Ехэнхидэ гэдэнэй үбшэнөөр нэгэ нага хүрөөдтэй нарай хүүгэд...

Манай Советскэ Сөюзда хүүгэдэй яслинуудта угаа ехэ анхарал оролдогто...

Энэ үбшэнэтэй тэмсэжэ, саашадаа үгы болгохо ябадал манай гол зорилго болоно...

Гэдэнэй хүнгөөр үбшэлхэ ябадал хадаа хүүгэдые саг сэгтгэн хооллуулаагүй дээрээ...

Гэдэнэй үбшэнэй тон хүндые шуфан шэвэлгэ гэгээ. Энээнэй үбшэлхэн хүүгэд шунатайгаар шэвэлгэ...

Гэдэнэй үбшэнэй тон хүндые шуфан шэвэлгэ гэгээ. Энээнэй үбшэлхэн хүүгэд шунатайгаар шэвэлгэ...

Гэдэнэй үбшэнэй тон хүндые шуфан шэвэлгэ гэгээ. Энээнэй үбшэлхэн хүүгэд шунатайгаар шэвэлгэ...

Гэдэнэй үбшэнэй тон хүндые шуфан шэвэлгэ гэгээ. Энээнэй үбшэлхэн хүүгэд шунатайгаар шэвэлгэ...

Гэдэнэй үбшэнэй тон хүндые шуфан шэвэлгэ гэгээ. Энээнэй үбшэлхэн хүүгэд шунатайгаар шэвэлгэ...

Гэдэнэй үбшэнэй тон хүндые шуфан шэвэлгэ гэгээ. Энээнэй үбшэлхэн хүүгэд шунатайгаар шэвэлгэ...

Гэдэнэй үбшэнэй тон хүндые шуфан шэвэлгэ гэгээ. Энээнэй үбшэлхэн хүүгэд шунатайгаар шэвэлгэ...

Гэдэнэй үбшэнэй тон хүндые шуфан шэвэлгэ гэгээ. Энээнэй үбшэлхэн хүүгэд шунатайгаар шэвэлгэ...

Гэдэнэй үбшэнэй тон хүндые шуфан шэвэлгэ гэгээ. Энээнэй үбшэлхэн хүүгэд шунатайгаар шэвэлгэ...

Гэдэнэй үбшэнэй тон хүндые шуфан шэвэлгэ гэгээ. Энээнэй үбшэлхэн хүүгэд шунатайгаар шэвэлгэ...

Ехэнхидэ баганаанууд шорой ба элдэб газараар микробуудыс зөөдэг...

Гансашы хүөөр өдэ микробуудта бэшэ, харин ушааршы дамжажа болоно...

Хүүгэд тала дээрүү мүн элдэб нааданууды амалд Мүн энээнэй үбшэнэй бууд халдажа болоно...

Хүнэй хүүгэдэй гары саг сэгтгэн тэй ушаар угаажа байха шэрээтэй...

Хүнэй хүүгэдэй гары саг сэгтгэн тэй ушаар угаажа байха шэрээтэй...

Хүнэй хүүгэдэй гары саг сэгтгэн тэй ушаар угаажа байха шэрээтэй...

Хүнэй хүүгэдэй гары саг сэгтгэн тэй ушаар угаажа байха шэрээтэй...

Хүнэй хүүгэдэй гары саг сэгтгэн тэй ушаар угаажа байха шэрээтэй...

Хүнэй хүүгэдэй гары саг сэгтгэн тэй ушаар угаажа байха шэрээтэй...

Хүнэй хүүгэдэй гары саг сэгтгэн тэй ушаар угаажа байха шэрээтэй...

Хүнэй хүүгэдэй гары саг сэгтгэн тэй ушаар угаажа байха шэрээтэй...

Хүнэй хүүгэдэй гары саг сэгтгэн тэй ушаар угаажа байха шэрээтэй...

Хүнэй хүүгэдэй гары саг сэгтгэн тэй ушаар угаажа байха шэрээтэй...

Хүнэй хүүгэдэй гары саг сэгтгэн тэй ушаар угаажа байха шэрээтэй...

Хүнэй хүүгэдэй гары саг сэгтгэн тэй ушаар угаажа байха шэрээтэй...

Жамсо ТУМУНОВ

НОЙРХОО НЭРИНЭН ТАЛА

Январь дэрин өсөс. Ехэ хүйтэн үдэрүүд болоно...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Модо бэлдэхлгын шэнэ участок

Түмөр харгынаа болон Хандагатайн леспрэхозноо аяар 60 гаран километр холо газарта...

Түмөр харгынаа болон Хандагатайн леспрэхозноо аяар 60 гаран километр холо газарта...

Түмөр харгынаа болон Хандагатайн леспрэхозноо аяар 60 гаран километр холо газарта...

Түмөр харгынаа болон Хандагатайн леспрэхозноо аяар 60 гаран километр холо газарта...

Түмөр харгынаа болон Хандагатайн леспрэхозноо аяар 60 гаран километр холо газарта...

Түмөр харгынаа болон Хандагатайн леспрэхозноо аяар 60 гаран километр холо газарта...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...

Уранзоёолшо Жамсо Тумунов Забайкальда Советскэ засагай тогтоон тухайда...